

بسمه تعالی
 دانشگاه آزاد اسلامی اصفهان (خوراسگان)
 دانشکده پرستاری و مامایی
 گروه آموزشی مامایی
 طرح درس

عنوان درس : فارماکولوژی 2 مامایی
 تعداد و نوع واحد(تئوری-عملی): 1 واحد نظری
 پیش نیاز:

روز و ساعت تدریس: شنبه - 15 تا 17

مکان تدریس: دانشکده پرستاری و مامایی

مدرس: دکتر ساسان زندی اصفهان

هدف کلی:

فارماکولوژی یکی از شاخه های مهم در علوم پزشکی است که منجر به شناخت داروها و استفاده ی صحیح از آن ها در بالین پزشکی می شود. با توجه به آن که رشته ی مامایی یکی از رشته های علوم پزشکی است که در آن ماما امکان تجویز برخی از گروه های دارویی را دارد. در فارماکولوژی 2 مامایی علاوه بر ادامه ی مباحث فارماکولوژی 1 به صورت اختصاصی به شناخت و روش تجویز داروهایی که در بالین مامایی کاربرد دارند پرداخته خواهد شد

جلسه ه	هدف کلی	اهداف ویژه: در پایان هر جلسه دانشجو باید قادر باشد	شیوه تدریس و رسانه آموزشی	فعالیت های دانشجویان
1	داروهای ضد درد و ضد التهاب استروئیدی و غیر استروئیدی	* مکانیسم اثر داروهای ضد درد و التهاب استروئیدی را بشناسد. * عوارض داروهای ضد درد و التهاب استروئیدی را بشناسد. * با کاربرد داروهای ضد درد و ضد التهاب استروئیدی در بالین مامایی آشنا باشد. * مکانیسم اثر داروهای ضد درد و ضد التهاب غیر استروئیدی را بشناسد. * عوارض داروهای ضد درد و ضد التهاب غیر استروئیدی را بشناسد. * با کاربرد داروهای ضد درد و ضد التهاب غیر استروئیدی در بالین مامایی آشنا باشد. * با در نظر گرفتن شرایط هر بیمار اصول تجویز داروهای ضد درد و ضد التهاب استروئیدی را بداند.	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس
2	داروهای ضد درد مخدر - تب و کنترل آن توسط استامینوفن	* داروهای ضد درد مخدر را بر اساس قدرت اثر و همچنین اثر بر گیرنده بشناسد. * با عوارض داروهای ضد درد مخدر و علائم مربوط به مصرف بیش از حد این داروها آشنا باشد. * داروهای آنتی دوت مخدر را بشناسد. * داروی استامینوفن را بشناسد و نحوه ی کنترل تب بخصوص در کودکان از طریق تجویز داروی استامینوفن را بداند.	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس
3	داروهای ضد باکتری موثر بر دیواره سلولی	* داروهای بتالاکتام و تقسیم بندی آن ها را بشناسد. * سایر داروهای موثر بر دیواره ی سلولی که مکانیسمی غیر از حلقه بتالاکتام دارند را بشناسد.	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس

		<p>* با طیف اثر داروهای موثر بر دیواره ی سلولی آشنا باشد.</p> <p>* نحوه ی تجویز داروهای پر مصرف این دسته در بیماری های عفونی زنان را بداند.</p> <p>* عوارض مربوط به داروهای موثر بر دیواره ی سلولی بخصوص شوک آنافیلاکسی و اقدامات اورژانسی مرتبط با آن را بشناسد.</p>		
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	<p>* داروهای موثر بر ساخت پروتئین و مکانیسم اثر آن ها را بشناسد.</p> <p>* با طیف اثر داروهای موثر بر ساخت پروتئین آشنا باشد.</p> <p>* عوارض مربوط به داروهای موثر بر ساخت پروتئین را بشناسد.</p> <p>* نحوه ی تجویز داروهای پر مصرف این دسته در بیماری های عفونی زنان را بداند.</p>	داروهای ضد باکتری موثر بر روند ساخت پروتئین	4
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	<p>* داروهای موثر بر DNA باکتری را بشناسد.</p> <p>* داروهای ضد باکتری متفرقه را بشناسد.</p> <p>* با طیف اثر داروهای موثر بر DNA باکتری و داروهای متفرقه ضد باکتری آشنا باشد.</p> <p>* عوارض مربوط به داروهای این دسته را بشناسد.</p> <p>* نحوه ی تجویز داروهای پر مصرف این دسته در بیماری های عفونی زنان را بداند.</p>	داروهای ضد باکتری موثر بر ماده ی ژنتیکی و متفرقه	5
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	<p>* با داروهای ضد قارچ و مکانیسم عمل آن ها آشنا باشد.</p> <p>* با طیف اثر داروهای ضد قارچ آشنا باشد.</p> <p>* با عوارض شایع داروهای ضد قارچ آشنا باشد.</p> <p>* با داروهای ضد ویروس و مکانیسم عمل آن ها آشنا باشد.</p> <p>* با طیف اثر داروهای ضد ویروس آشنا باشد.</p> <p>* با عوارض شایع داروهای ضد ویروس آشنا باشد.</p> <p>* با داروهای ضد تک یاخته، ضد کرم و ضد بند پا آشنا باشد.</p> <p>* با عوارض شایع داروهای ضد کرم آشنا باشد.</p> <p>* نحوه ی تجویز داروهای پر مصرف ضد قارچ در بیماری های عفونی زنان را بداند.</p> <p>* نحوه ی تجویز داروهای پر مصرف ضد ویروس در بیماری های عفونی زنان را بداند.</p> <p>* نحوه ی تجویز داروهای پر مصرف ضد انگل در بیماری های عفونی زنان را بداند.</p>	داروهای ضد قارچ، ضد ویروس و ضد انگل	6
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	<p>* اثرات فیزیولوژیک و فارماکولوژیک هورمون استروژن را بداند.</p> <p>* داروهای با عملکرد مشابه استروژن و عوارض آن ها را بشناسد.</p> <p>* داروهای با عملکرد ضد استروژن و عوارض آن ها را بشناسد.</p> <p>* داروهای با عملکرد آگونیست - آنتاگونیست استروژن و عوارض آن ها را بشناسد.</p> <p>* نحوه ی تجویز داروهای این دسته در بالین زنان و مامایی را بداند.</p>	دازوهای مشابه استروژن، ضد استروژن و آگونیست - آنتاگونیست استروژن	7
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	<p>* اثرات فیزیولوژیک و فارماکولوژیک هورمون پروژسترون را بداند.</p> <p>* داروهای با عملکرد مشابه پروژسترون و عوارض آن ها را بشناسد.</p>	داروهای پروژسترونی - داروهای	8

		<p>بشناسد.</p> <p>*داروهای با عملکرد ضد پروژسترون و عوارض آن ها را بشناسد.</p> <p>*نحوه ی تجویز داروهای این دسته در بالین زنان و مامایی را بداند.</p>	<p>آندروژنی و ضد آندروژنی</p>
<p>پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس</p>	<p>سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور</p>	<p>*مکانیسم اثر هورمون ها در پیشگیری از بارداری را بشناسد.</p> <p>*داروهای پیشگیری از بارداری حاوی استروژن + پروژسترون را بشناسد.</p> <p>*داروهای پیشگیری از بارداری حاوی پروژسترون را بشناسد</p> <p>*ممنوعیت های تجویز و عوارض داروهای پیشگیری از بارداری را بشناسد.</p> <p>*روش استفاده ی صحیح از داروهای پیشگیری از بارداری را بداند و بتواند برای بیمار توضیح دهد.</p> <p>*روش مشاوره ی بیمار برای مصرف داروهای پیشگیری از بارداری را بداند و در صورت نیاز با توجه به شرایط هر بیمار و همچنین سوابق بیماری های زمینه ی داروی مناسب تجویز کند.</p>	<p>9</p> <p>داروهای پیشگیری از بارداری</p>
<p>پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس</p>	<p>سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور</p>	<p>*با تعریف فشار خون، محدوده نرمال و نحوه ی پیشگیری از آن آشنا باشد.</p> <p>*داروهای مورد استفاده در فشار خون بالا را با توجه به مکانیسم اثر بشناسد.</p> <p>*در هر دسته ی دارویی، عوارض داروهای مورد استفاده در فشار خون بالا را بداند.</p> <p>*با داروهای مورد استفاده در فشار خون دوره ی بارداری و نحوه ی تجویز آن ها آشنا باشد.</p> <p>*با پروفایل لیپیدی نرمال و مفهوم هایپرلیپیدمی آشنا باشد.</p> <p>*داروهای مورد استفاده در هایپر لیپیدمی را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد.</p> <p>*در هر دسته از داروهای مورد استفاده در هایپرلیپیدمی، عوارض آن ها را بشناسد.</p>	<p>10</p> <p>داروهای مورد استفاده در هایپرنتشن و هایپرلیپیدمی</p>
<p>پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس</p>	<p>سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور</p>	<p>*آنژین صدری و انواع آن را بشناسد.</p> <p>*داروهای مورد استفاده در آنژین صدری را بشناسد.</p> <p>*عوارض داروهای مورد استفاده در آنژین صدری و ممنوعیت های تجویز در شرایط اورژانس را بداند.</p> <p>*نحوه ی استفاده از داروهای این دسته در شرایط اورژانس را بداند.</p> <p>با مفهوم نارسایی قلبی حاد و مزمن آشنا باشد.</p> <p>*داروهای مورد استفاده در نارسایی قلبی را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد.</p> <p>*عوارض داروهای مورد استفاده در نارسایی قلبی را بشناسد.</p> <p>*تداخلات داروی پر مصرف در مامایی با دیگوکسین را بداند.</p>	<p>11</p> <p>داروهای مورد استفاده در آنژین صدری - داروهای مورد استفاده در نارسایی قلبی</p>
<p>پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس</p>	<p>سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور</p>	<p>*با آبشار انعقادی و مراحل انعقاد خون آشنا باشد.</p> <p>*داروهای ضد انعقاد را بر اساس مکانیسم اثر و عوارض آن ها را بشناسد.</p> <p>*داروهای ضد پلاکت را بر اساس مکانیسم اثر و عوارض آن ها</p>	<p>12</p> <p>داروهای موثر بر روند انعقاد خون</p>

		را بشناسد. *داروهایی که برای جلوگیری از خونریزی بخصوص خونریزی های بعد از زایمان استفاده می شوند را بشناسد.		
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	*داروهای کاهش دهنده اسید معده را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد. *عوارض داروهای کاهش دهنده اسید معده را بشناسد. *نحوه ی تجویز داروهای کاهش دهنده اسید معده در دوران بارداری و شیردهی را بشناسد. *داروهای افزایش دهنده حرکات دستگاه گوارش را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد. *عوارض داروهای افزایش دهنده حرکات دستگاه گوارش در هر دسته را بشناسد. *داروهای کاهش دهنده حرکات دستگاه گوارش را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد. *عوارض داروهای کاهش دهنده حرکات دستگاه گوارش در هر دسته را بشناسد.	داروهای موثر بر اسید معده – داروهای موثر بر حرکات دستگاه گوارش	13
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	*داروهای ضد تهوع و استفراغ را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد. *عوارض داروهای ضد تهوع و استفراغ را در هر دسته ی دارویی بشناسد. *نحوه ی تجویز داروهای ضد تهوع و استفراغ را در دوره ی بارداری و شیردهی بدانند. *داروهای ضد اسهال را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد *عوارض داروهای ضد اسهال در هر دسته دارویی را بشناسد *نحوه ی تجویز داروهای ضد اسهال در دوران بارداری و شیردهی را بدانند. *داروهای ضد یبوست را بر اساس مکانیسم اثر بشناسد. *عوارض داروهای ضد یبوست را در هر دسته ی دارویی بشناسد. *نحوه ی تجویز داروهای ضد یبوست را در دوره ی بارداری و شیردهی بدانند.	داروهای موثر تهوع و استفراغ – داروهای ضد اسهال و یبوست	14
پرسش و پاسخ، حضور فعال در کلاس	سخنرانی، وایت برد و ویدئوپروژکتور	*داروهای کاهش دهنده انقباضات رحمی که زایمان را به تاخیر می اندازند را بشناسد. *عوارض داروهای کاهش دهنده انقباضات رحمی را بشناسد. *نحوه ی تجویز داروهایی که زایمان را به تاخیر می اندازد را بدانند. *داروهای افزایش دهنده انقباضات رحمی که زایمان را به تاخیر می اندازند را بشناسد. *عوارض داروهای افزایش دهنده انقباضات رحمی را بشناسد. *نحوه ی تجویز داروهایی که زایمان را القا می کنند را بدانند.	داروهای موثر بر عضلات صاف رحم	15

نحوه ارزشیابی: فعالیت های مورد نظر استاد و میزان نمره اختصاص یافته به آن فعالیت ذکر شود. بعنوان مثال:

حضور به موقع و فعال در کلاس یک نمره

شرکت در بحث های گروهی دو نمره

امتحان میان ترم 7 نمره

منابع:

مرور و آزمون های فارماکولوژی کاتزونگ و ترور - آخرین چاپ
کتاب داروهای ژنریک بیماری های زنان و مامایی - معاونت غذا و دارو - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - جعفر نامدار